

OBSAH

Úvod	11
I. kapitola	
Základné pojmy a osobitosti medzinárodného práva	13 ✓
§ 1. Medzinárodné spoločenstvo a medzinárodné právo	13
§ 2. Medzinárodné vzťahy a medzinárodné právo	14 ✓
§ 3. Pojem a názov medzinárodného práva	15 ✓
§ 4. Predmet medzinárodného práva	16 ✓
§ 5. Vzťah medzinárodného verejného práva k medzinárodnému súkromnému právu	17
§ 6. Osobitosti medzinárodného práva	19
I. Osobitosti subjektov	19
II. Osobitosti sankcií (donútenia) v medzinárodnom práve	19
§ 7. Pramene medzinárodného práva	20 ✓
I. Základné pramene	21 ✓
A. Medzinárodná zmluva	21 ✓
B. Medzinárodná obyčaj	23
C. Vzťah medzinárodnej zmluvy a medzinárodnej obyčaje	23 ✓
D. Iné pramene medzinárodného práva	25 ✓
II. Takzvané pomocné pramene medzinárodného práva	28 ✓
§ 8. Vzťah medzinárodného práva k vnútroštátnemu právu	29 ✓
I. Monistická teória s prvenstvom vnútroštátneho práva	29
II. Dualistická teória	30
III. Monistická teória s prvenstvom medzinárodného práva	31
§ 9. Kodifikácia medzinárodného práva	31 ✓
II. kapitola	
Stručný historický vývoj medzinárodného práva	38
§ 1. Medzinárodné právo otrokárskej spoločnosti	38 ✓
§ 2. Medzinárodné právo feudálnej spoločnosti	40 ✓
§ 3. Buržoázne medzinárodné právo	43
§ 4. Dejiny medzinárodného práva práva v rokoch 1900 – 1945	45
§ 5. Vývoj medzinárodného práva po druhej svetovej vojne	55 ✓
III. kapitola	
Pravidlá medzinárodného práva	57
§ 1. Pravidlá medzinárodného práva a druhy pravidiel	57
§ 2. Zásady medzinárodného práva a normy medzinárodného práva ..	59
§ 3. Dispozitívne a kogentné pravidlá	64
§ 4. Pravidlá soft law a hard law	66
§ 5. Primárne, sekundárne (zodpovednostné) a sankčné pravidlá	68

IV. kapitola	
Subjekty medzinárodného práva	69
§ 1. Štát ako subjekt medzinárodného práva	70
I. Vznik štátu a jeho právne dôsledky, uznanie štátu	70
A. Štáty	71
B. Inštitút uznania v medzinárodnom práve	73
C. Sukcesia štátov	76
§ 2. Medzinárodné organizácie	81
§ 3. Národ	82
§ 4. Povstalecká strana	85
§ 5. Fyzické osoby	86
V. kapitola	
Zodpovednosť a sankcie, právne následky porušenia medzinárodného práva	88
§ 1. Zodpovednosť	88
I. Zodpovednosť štátu	91
A. Zodpovednosť štátu za protiprávne konanie	92
B. Zodpovednosť za škodlivé následky činnosti nezakázanej medzinárodným právom	96
II. Zodpovednosť medzinárodnej organizácie	98
III. Zodpovednosť jednotlivca	98
§ 2. Sankcie	99
I. Retorzia	100
II. Represálie bez použitia ozbrojenej sily	100
III. Sebaobrana	101
IV. Stav núdze (krajná núdza)	101
V. Sankcie Bezpečnostnej rady OSN	101
VI. kapitola	
Medzinárodnoprávny režim štátneho územia, mora, Antarktídy, kozmu a životného prostredia	103
§ 1. Pojem a zloženie štátneho územia	103
§ 2. Územie, národné vody, vzdušný priestor	105
§ 3. Územná výsosť	107
§ 4. Nadobúdanie a strata štátneho územia	109
I. Nadobudnutie štátneho územia	109
A. Pôvodné nadobudnutie štátneho územia	109
B. Odvozené nadobudnutie štátneho územia	110
II. Strata štátneho územia	111
§ 5. Štátne hranice a pohraničný režim	112
I. Určovanie štátnych hraníc	112
II. Pohraničný režim	114
III. Malý pohraničný styk	118

§ 6. Štátne hranice Slovenskej republiky a ich právna ochrana	118
§ 7. Medzinárodné rieky	119 ✓
§ 8. Pobrežné vody, príľahlé pásma, podmorské plytčiny	121
I. Pobrežné vody	121
II. Príľahlé pásma	124
III. Podmorské plytčiny (kontinentálny šelf)	124
§ 9. Morské prielivy	125 ✓
§ 10. Morské kanály	127 ✓
§ 11. Antarktída	128 ✓
§ 12. Šíre more a jeho právny režim	129 ✓
§ 13. Medzinárodné služobnosti a iné obmedzenia suverenity na štátnom území	134
§ 14. Právny režim kozmického priestoru a nebeských telies	135
§ 15. Medzinárodnoprávna ochrana životného prostredia	137

VII. kapitola

Obyvateľstvo podľa medzinárodného práva a ochrana

Ľudských práv	144
§ 1. Obyvateľstvo a jeho kategórie	144 ✓
§ 2. Štátne občianstvo	145 ✓
§ 3. Nadobúdanie, zmena, zánik a strata štátneho občianstva	145 ✓
I. Nadobúdanie a zmena štátneho občianstva	146 ✓
II. Zánik a strata štátneho občianstva	151 ✓
§ 4. Dvojité štátne občianstvo a bezdomovstvo	152
I. Dvojité štátne občianstvo alebo viaceré štátne občianstvá	152
II. Bezdomovci	153
§ 5. Cudzinci podľa medzinárodného práva	155
I. Pojem cudzinec	155
II. Pripustenie cudzincov na územie štátu	156
III. Práva a povinnosti cudzincov	156
IV. Odchod cudzincov zo štátu pobytu a vyhostenie	159
V. Právo diplomatickej ochrany štátnych príslušníkov	160
VI. Potláčanie medzinárodnej zločinnosti	160
VII. Vydávanie páchatelov trestných činov (extradícia)	162 ✓
VIII. Právo azylu	164
§ 6. Medzinárodnoprávna ochrana základných ľudských práv	165
I. Ochrana základných ľudských práv vo svetovom meradle	166
II. Dohovor o ochrane jednotlivých skupín práv	171
III. Európska ochrana základných ľudských práv	178

VIII. kapitola

Štátne orgány pre medzinárodné styky	187 ✓
§ 1. Vnútroštátne orgány pre medzinárodné styky	188 ✓
I. Hlava štátu	188 ✓

II. Vláda	190
III. Ministerstvo zahraničných vecí	190
§ 2. Zahraničné orgány štátu pre medzinárodné styky	190
I. Vznik a vývoj diplomatických imunit a výsad	192
II. Osobitné misie	195
III. Stále misie pri medzinárodných organizáciách	197
IV. Delegácia v medzinárodnej organizácii a na medzinárodnej konferencii	200
V. Konzulárny úrad	200
IX. kapitola	
Právo medzinárodných zmlúv	206
§ 1. Druhy zmlúv	208
I. Forma zmluvy	208
II. Počet zmluvných strán	210
III. Obsah zmluvy	210
IV. Doba trvania zmluvy	212
§ 2. Registrácia a publikácia zmlúv	213
§ 3. Vznik medzinárodných zmlúv	214
I. Spôsobilosť zmluvných strán	214
II. Predmet zmluvy	215
III. Riadny prejav vôle zmluvných strán	217
IV. Skutočný súhlas zmluvných strán	220
§ 4. Uzatváranie medzinárodnej zmluvy	222
I. Príprava textu zmluvy	223
II. Jazyk zmluvy	224
III. Jednotlivé časti zmluvy	224
IV. Schválenie textu zmluvy	226
V. Overenie textu zmluvy (autentifikácia)	226
VI. Súhlas konajúcich strán byť viazaný zmluvou	227
VII. Súhlas štátu byť viazaný časťou zmluvy	231
VIII. Výhrady k zmluve	232
§ 5. Začiatok platnosti medzinárodnej zmluvy	233
§ 6. Výklad (interpretácia) medzinárodnej zmluvy	234
I. Základné interpretačné postupy	235
II. Všeobecné interpretačné pravidlo	236
III. Doplnkové interpretačné prostriedky	237
IV. Výklad zmlúv spísaných vo viacerých jazykoch	238
§ 7. Účinky platnej zmluvy pre zmluvné strany	239
I. Zásada pacta sunt servanda	239
II. Platnosť a účinnosť medzinárodnej zmluvy	239
III. Územný rozsah pôsobnosti zmluvy	240
§ 8. Účinky zmluvy na tretie štáty	240
§ 9. Záruky splnenia medzinárodných zmlúv	242

I. Záruky dané zmluvnou stranou	243
II. Záruky tretích štátov	244
§ 10. Zmena a revízia zmlúv	244
§ 11. Doba platnosti medzinárodnej zmluvy	245
§ 12. Ukončenie a suspendovanie platnosti medzinárodnej zmluvy	246
I. Ukončenie a suspendovanie celej zmluvy alebo jej časti	246
II. Spôsob ukončenia platnosti a suspendovania zmluvy	247
III. Procedúra pri ukončovaní a suspendovaní platnosti medzinárodnej zmluvy	252
IV. Právne dôsledky neplatnosti, ukončenie platnosti a suspendovanie zmluvy	253

X. kapitola

Medzinárodné orgány a organizácie	255
§ 1. Medzinárodné konferencie	257
I. Pojem a druhy medzinárodných konferencií	257
II. Zvolávanie medzinárodných konferencií	258
III. Konania na medzinárodných konferenciách	260
IV. Uznávanie medzinárodných konferencií	263
§ 2. Medzinárodné organizácie	266
I. Pojem medzinárodné organizácie	266
II. Vzťah medzinárodnej organizácie k členským štátom	267
III. Štruktúra medzinárodných organizácií	268
IV. Povaha uznesení medzinárodných organizácií	270
V. Výsady a imunity medzinárodných organizácií a ich zamestnancov	271
VI. Sídlo medzinárodnej organizácie	272
VII. Rozpočet medzinárodných organizácií	272
§ 3. Svetové medzinárodné organizácie	272
I. Organizácia spojených národov	272
II. Medzinárodné odborné organizácie	279
§ 4. Partikulárne medzinárodné organizácie oblastnej a kolektívnej sebaobrany	282
I. Rada Európy	283
II. Západoeurópska únia	285
III. Organizácia severoatlantickej zmluvy	286
IV. Európska únia	290
V. Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe	295
VI. Organizácia amerických štátov	299
VII. Africká únia	301
VIII. Liga arabských štátov	302

XI. kapitola

Prostriedky mierového urovnávania medzinárodných

sporov	304
§ 1. Druhy prostriedkov urovnávania medzinárodných sporov	305
§ 2. Priame diplomatické rokovanie	307
§ 3. Dobré služby a sprostredkovanie	308
§ 4. Vyšetrovacie a zmierovacie komisie	309
§ 5. Medzinárodné súdnictvo v širšom zmysle	311
§ 6. Medzinárodné rozhodcovské konanie (arbitráž)	313
I. Stály rozhodcovský súd	314
II. Rozhodcovský tribunál pre morské právo	315
§ 7. Medzinárodné súdne konanie	316
I. Medzinárodný súdny dvor	316
II. Medzinárodný tribunál pre morské právo	323
III. Európsky dohovor o mierovom urovnávaní sporov	325
§ 8. Orgány medzinárodných organizácií	326
I. OSN	327
II. Organizácia amerických štátov	327
III. Africká únia	327
IV. Liga arabských štátov	328
V. Medzinárodné odborné organizácie	328
§ 9. Mnohostranné zmluvy	328

XII. kapitola

Právo ozbrojeného konfliktu

§ 1. Medzinárodnoprávna regulácia ozbrojených konfliktov	329
I. Definícia agresie	332
II. Základné zásady práva ozbrojených konfliktov	335
III. Pramene medzinárodného vojnového práva	336
§ 2. Právne dôsledky vojnového stavu pre zúčastnené strany	339
I. Vznik konfliktu, vojnová oblasť, ozbrojené sily	339
A. Začiatok vojny	339
B. Právne dôsledky vojnového stavu pre bojujúce strany	340
C. Vojnová oblasť	342
D. Ozbrojené sily	343
II. Vojnová okupácia, zastavenie vojnových akcií, ukončenie vojnového stavu	347
A. Vojnová okupácia	347
B. Zastavenie vojnových akcií	349
C. Ukončenie vojnového stavu	350
III. Neutralita počas vojnového konfliktu a v mieri	353
A. Obyčajná vojnová neutralita	353
B. Trvalá neutralita	355
§ 3. Medzinárodné humanitárne právo	358

I. Zakázané prostriedky a spôsoby vedenia vojny	358
A. Vedenie pozemnej vojny	358
B. Vedenie námornej vojny	361
C. Vedenie leteckej vojny	362
D. Chemické, bakteriologické a jadrové zbrane	362
II. Ochrana obetí vojny	364
A. Ranení, chorí a stroskotanci	366
B. Vojnoví zajatci	367
C. Civilné obyvateľstvo	369
III. Pravidlá občianskych vojen	371
IV. Trestanie zločinov proti mieru, vojnových zločinov a zločinov proti ľudskosti	374
Použitá literatúra	379